

Comissió de Seguiment de la Implantació
de l'Ordre de Protecció de les Víctimes de Violència Domèstica

PROTOCOL DE COORDINACIÓ ENTRE ELS ORDRES JURISDICCIONALS PENAL I CIVIL PER A LA PROTECCIÓ DE LES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DOMÈSTICA

CONSEJO GENERAL DEL PODER JUDICIAL

FISCALÍA GENERAL DEL ESTADO

CONSEJO GENERAL
DE LA ABOGACÍA

CONSEJO GENERAL
DE PROCURADORES

MINISTERIO
DE JUSTICIA

MINISTERIO
DEL INTERIOR

MINISTERIO
DE TRABAJO
Y ASUNTOS SOCIALES

FEMP

GOBIERNO DE CANARIAS

Generalitat
de Catalunya

GENERALITAT
VALENCIANA

GOBIERNO DE CANARIAS

JUNTA DE ANDALUCÍA

COMUNIDAD DE MADRID

Gobierno
de Navarra

ÍNDEX

PREÀMBUL	3
Primer. MINISTERI FISCAL	7
Segon. ASSISTÈNCIA LLETRADA	8
Tercer. PUNTS DE TROBADA	10
Quart. DRET A LA INFORMACIÓ I OFICINES D'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA	11
Cinquè. QÜESTIONS QUE AFECTEN EL JUTGE PENAL QUAN DICTA MESURES CIVILS DINS D'UNA ORDRE DE PROTECCIÓ	12
5.1. Audiència dels fills menors d'edat	12
5.2. Protecció de la víctima durant la tramitació de l'ordre de protecció: la mesura cautelar d'allunyament	12
5.3. Prestació d'aliments	13
5.4. Informació a la víctima	14
5.4.1. Oferiment d'accions: actuacions complementàries	14
5.4.2. Notificació de la interlocutòria que decideix una ordre de protecció ..	15
Sisè. LA PROTECCIÓ DE LA VÍCTIMA PER L'ORDRE JURISDICCIONAL CIVIL	17
6.1. Ratificació, modificació o aixecament de les mesures civils per part del jutjat de primera instància o de família	17
6.2. Actuacions del jutjat civil o de família per a la protecció de les víctimes de violència domèstica	17
6.2.1. Paper de l'ordre jurisdiccional civil	17
6.2.2. Coneixement d'una situació de violència domèstica pel jutjat civil .	17
Setè. COORDINACIÓ ENTRE ELS ÒRGANS JUDICIALS PENALS I CIVILS	20
7.1. Modificació de mesures prèviament decidides per l'òrgan judicial civil.....	20
7.2. Inexistència de procés civil anterior	21
Vuitè. DESENVOLUPAMENT PER INSTRUMENTS JURÍDICS I PROTOCOLS DE COL-LABORACIÓ	23

PREÀMBUL

I

La Recomanació del Comitè de Ministres del Consell d'Europa (2002)5, de 31 d'abril, sobre la protecció de les dones contra la violència, es refereix a la necessitat de revisar les polítiques nacionals per garantir la seguretat màxima i la protecció de les víctimes (apartat 3.a), per a la qual cosa destaca la importància de garantir la cooperació entre totes les institucions implicades (apartat 58.i).

La Llei 27/2003, de 31 de juliol, crea un nou instrument destinat a intensificar la protecció de les víctimes de violència domèstica mitjançant una actuació àgil i coordinada. Una major eficàcia de l'ordre de protecció depèn, en gran mesura, de la coordinació de tots els qui, d'una o una altra forma, despleguen els seus esforços per emparar els drets i els interessos legítims d'unes víctimes que es troben en una situació d'especial vulnerabilitat.

Conscient d'aquesta realitat, el paràgraf 2n de la disposició addicional segona de la Llei 27/03 disposa que correspon a la Comissió de Seguiment "l'elaboració de protocols d'abast general per implantar l'ordre de protecció regulada en aquesta Llei, així com l'elaboració d'instruments adequats de coordinació que assegurin l'efectivitat de les mesures de protecció i de seguretat adoptades pels jutges i tribunals i per les administracions públiques competents".

D'altra banda, el Protocol general per a la implantació de l'ordre de protecció de les víctimes de violència domèstica, aprovat per la Comissió de Seguiment, destaca la rellevància de la coordinació entre els ordres jurisdiccionals penal i civil.

II

La coordinació entre ambdós ordres jurisdiccionals està destinada principalment a proporcionar a la víctima un marc integral de protecció, evitant que hi hagi resolucions contradictòries, proporcionant als jutjats civils un adequat coneixement de les actuacions realitzades pels jutjats d'instrucció en assumptes de violència domèstica, afavorint l'adopció de les resolucions que resultin més adequades i facilitant que el jutjat civil corresponent pugui adoptar dins dels terminis legals la resolució sobre la ratificació, la modificació o l'aixecament de les mesures civils dictades per una ordre de protecció (2n paràgraf de l'apartat 7 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal).

Un primer element de coordinació consisteix en el coneixement àgil de les resolucions judicials dictades en relació amb la mateixa víctima o nucli familiar, per a la qual cosa resulta rellevant el correcte funcionament del Registre Central per a la Protecció de les Víctimes de la Violència Domèstica, previst en l'apartat 10 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal.

III

Aquest Protocol reconeix que l'òrgan judicial que conegui del procés civil, especialment quan es tracti d'un jutjat especialitzat en assumptes de família, ja sigui en fase declarativa o en execució de sentència, es troba en una millor situació que l'òrgan penal per adoptar mesures civils, com són les relatives a l'atribució de l'ús i gaudi de l'habitatge familiar; a la determinació del règim de custòdia, visites, comunicació i estada amb els fills; i a la fixació del règim de prestació d'aliments. D'aquesta manera, l'actuació del jutjat penal que dicta mesures civils dins d'una ordre de protecció es fonamenta en l'existència de raons d'urgència basades en "una situació objectiva de risc per a la víctima que

requereixi l'adopció d'alguna de les mesures de protecció" regulades en l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal.

IV

Molts dels criteris i principis d'aquest Protocol estan destinats a millorar la informació a la víctima, mitigant així els efectes de la denominada victimització secundària. Així les coses, no només s'aprofundeix en la línia marcada per l'apartat 9 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal, sinó que es contribueix a donar efectivitat a la Carta de drets dels ciutadans davant de la justícia, solemnement aprovada pel ple del Congrés dels Diputats el dia 16 d'abril de 2002 amb la unanimitat de tots els grups parlamentaris.

V

Tenint en compte que l'assistència d'un advocat es configura com un instrument fonamental per a l'efectivitat del dret de defensa (article 24 de la Constitució) i del procés just (article 9 del Conveni europeu de drets humans), els poders públics han d'establir les condicions per garantir l'esmentada assistència lletrada tant a l'imputat com a la víctima.

Aquest Protocol es refereix a diversos elements destinats a contribuir a una major efectivitat del dret de defensa mitjançant l'assistència d'un advocat, especialment en aquells casos en què se sol·liciten mesures civils.

VI

Per tot això, la Comissió de Seguiment de la Implantació de l'Ordre de Protecció estableix els següents criteris per a la coordinació dels ordres jurisdiccionals penal i civil amb la finalitat de protegir adequadament les víctimes de violència domèstica.

Primer. MINISTERI FISCAL

Es reconeix el destacat paper que ha d'exercir el Ministeri Fiscal en la coordinació entre els ordres jurisdiccionals civil i penal, així com entre aquests i els òrgans administratius d'assistència i protecció social. Aquesta última funció resulta especialment rellevant en aquelles actuacions relatives als menors d'edat en situació de risc o desemparament.

Amb aquesta finalitat, resulta important promoure, dins de cada fiscalia, la coordinació entre els fiscals de guàrdia, els que realitzin funcions relacionades amb la protecció de menors i els que es troben adscrits als jutjats civils que coneguin dels assumptes de família.

Segon. ASSISTÈNCIA LLETRADA

Per contribuir a una major efectivitat del dret de defensa resulta convenient:

- a) L'especialització en matèria de família de l'advocat que assisteix la víctima de violència domèstica, de conformitat amb els apartats 40 i 41 de la Carta de drets dels ciutadans.
- b) L'assistència d'un lletrat a la víctima durant el desenvolupament de l'audiència relativa a l'ordre de protecció, especialment quan s'hagin de sol·licitar mesures de naturalesa civil.
- c) L'advocat que intervé en l'audiència per dictar l'ordre de protecció ha de ser el mateix que intervé en les subsegüents actuacions davant de l'òrgan judicial civil, tant durant la fase declarativa com durant l'execució i els successius incidents.

Conforme a la legislació, l'audiència per a l'adopció de l'ordre de protecció pot fer-se encara que la víctima no es trobi assistida per un advocat, tot i que l'assistència lletrada ha de contribuir a una major eficàcia del dret de defensa.

Cal destacar, així mateix, la importància de la utilització tant de l'article 6.3 de la Llei 1/1996, reguladora de l'assistència jurídica gratuïta, per garantir el dret de defensa i la igualtat de les parts en el procés, com de l'instrument previst en l'article 21 de la mateixa Llei per agilitar el nomenament de l'advocat i el procurador d'ofici.

Les institucions representades en aquesta Comissió es comprometen a iniciar les gestions necessàries en relació amb les administracions públiques competents (Ministeri de Justícia, comunitats autònomes amb competències en matèria de justícia i col·legis d'advocats) per crear i impulsar torns d'ofici i serveis de guàrdia especialitzats en violència domèstica, així com per dotar-los dels mitjans corresponents.

Tercer. PUNTS DE TROBADA

1. Els jutjats d'instrucció en funcions de guàrdia han de poder utilitzar els serveis del punt de trobada corresponent o un altre lloc fixat que compleixi la mateixa finalitat, quan resulti estrictament necessari per a l'adequada realització d'alguna activitat relacionada amb l'exercici del règim de custòdia, visites, comunicació i estada amb els fills, en execució de les mesures civils dictades dins d'una ordre de protecció.
2. En els partits judicials on hi hagi diversos punts de trobada o espais similars, el jutjat d'instrucció ha d'intentar utilitzar d'aquests serveis el que es trobi més proper al domicili del menor.
3. Les institucions representades en aquesta Comissió es comprometen a iniciar les gestions necessàries en relació amb les administracions públiques competents per crear nous punts de trobada en aquells partits judicials on es considerin necessaris, o per millorar el funcionament dels que ja hi ha.

4. On sigui necessari s'ha de poder establir un protocol que reguli les relacions entre els jutjats i els punts de trobada que hi hagi, que ha de ser proposat per la junta de jutges corresponent i aprovat per la Sala de Govern del Tribunal Superior de Justícia, i que s'haurà de posar en coneixement del Consell General del Poder Judicial.

Quart. DRET A LA INFORMACIÓ I OFICINES D'ATENCIÓ A LA VÍCTIMA

És convenient perfeccionar els mecanismes destinats a proporcionar a la víctima una informació clara sobre els requisits, tramitació i efectes de l'ordre de protecció, així com sobre la seva intervenció en el procés penal i el curs d'aquest.

Tenint en compte l'apartat 22 de la Carta de drets dels ciutadans davant de la justícia, i considerant el rellevant paper de les oficines d'atenció a la víctima reconegut pel Protocol general de juliol de 2003, és important regular les relacions entre les esmentades oficines i els òrgans judicials, penals i civils, que realitzin actuacions relacionades amb l'ordre de protecció.

Cinquè. QÜESTIONS QUE AFECTEN EL JUTGE PENAL QUAN DICTA MESURES CIVILS DINS D'UNA ORDRE DE PROTECCIÓ

5.1. Audiència dels fills menors d'edat

Quan els fills menors d'edat siguin majors de dotze anys, o tinguin suficient judici, poden aportar dades transcendents sobre la situació familiar i sobre la realitat de l'existència d'actes de violència. En aquests casos, el jutge de guàrdia pot valorar si és procedent escoltar-los, de conformitat amb l'article 9 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, l'article 92.2 del Codi civil i l'article 770.4 de la Llei d'enjudiciament civil, així com l'apartat 27 de la Carta de drets dels ciutadans davant de la justícia.

La compareixença del menor, si és procedent, s'ha de dur a terme de forma adequada a la seva situació i al seu desenvolupament evolutiu, procurant evitar la seva reiterada presència davant dels òrgans judicials, a l'efecte es poden utilitzar elements tècnics, com ara circuits tancats de televisió, videoconferència o similars (apartat 26 de la Carta de drets dels ciutadans davant de la justícia). Així mateix, han d'adoptar-se les mesures oportunes per evitar la confrontació entre l'agressor i la víctima, els seus fills i els altres membres de la família (paràgraf 3r de l'apartat 4 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal).

5.2. Protecció de la víctima durant la tramitació de l'ordre de protecció: la mesura cautelar d'allunyament

Segons l'últim incís de l'article 544 *ter*.4.4, "el jutge d'instrucció pot adoptar en qualsevol moment de la tramitació de la causa les mesures previstes en l'article 544 *bis*". Cal destacar la important funció que pot tenir l'aplicació de les mesures cautelars d'allunyament previstes en l'article 544 *bis* de la Llei d'enjudiciament criminal per protegir la víctima durant la tramitació de l'ordre de protecció, des de l'inici del procés penal fins que sigui dictada la interlocutòria que decideixi sobre l'esmentada ordre.

D'altra banda, les mesures de l'article 544 *bis* de la Llei d'enjudiciament criminal poden resultar eficaces per atorgar protecció a la víctima en aquells casos en què, una vegada assenyalada l'audiència per a l'adopció de l'ordre de protecció, aquesta no es pugui dur a terme perquè no es pugui localitzar l'agressor denunciat.

5.3. Prestació d'aliments

1. L'establiment d'una prestació d'aliments desplega importants efectes protectors de la víctima i de la seva família en els casos de violència domèstica.

2. Per a l'adopció de mesures de naturalesa civil referides a la prestació d'aliments, és important establir fórmules per facilitar al jutjat de guàrdia l'accés ràpid i àgil a les dades relatives a la capacitat econòmica del nucli familiar, especialment a través de mitjans informatitzats o telemàtics. Per això, és oportú establir nous convenis o altres instruments jurídics o aprofundir en l'aplicació dels existents.¹

3. També es reconeix la utilitat de la difusió i ús pel jutjat de guàrdia, així com per la resta d'operadors jurídics, de taules orientadores per fixar la prestació d'aliments.

1. Els convenis firmats pel Consell General del Poder Judicial actualment en vigor són els següents:

—Conveni, de 27 de juny de 2003, de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial, el Departament de Justícia, Ocupació i Seguretat Social del Govern Basc, la Tresoreria General de la Seguretat Social, l'Institut Nacional de la Seguretat Social i l'Institut Social de la Marina, sobre cessió de dades als jutges i tribunals.

—Conveni, de 18 de juny de 2003, de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial i l'Institut Nacional d'Estadística, en matèria de cessió d'informació padronal a jutjats i tribunals.

—Conveni, de 17 de març de 2003, de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial, la Conselleria de Presidència i Innovació Tecnològica del Govern de la Comunitat Autònoma de Canàries, la Tresoreria General de la Seguretat Social, l'Institut Nacional de la Seguretat Social i l'Institut Social de la Marina, sobre cessió de dades als jutges i tribunals.

—Conveni, de 17 de març de 2003, de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial, la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Local de la Xunta de Galícia, la Tresoreria General de la Seguretat Social, l'Institut Nacional de la Seguretat Social i l'Institut Social de la Marina, sobre cessió de dades als jutges i tribunals.

—Conveni, de 17 de març de 2003, de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial, el Departament de Presidència, Justícia i Interior del Govern de Navarra, la Tresoreria General de la Seguretat Social, l'Institut Nacional de la Seguretat Social i l'Institut Social de la Marina, sobre cessió de dades als jutges i tribunals.

—Conveni, de 17 de març de 2003, de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial, el Ministeri de Justícia, la Tresoreria General de la Seguretat Social, l'Institut Nacional de la Seguretat Social i l'Institut Social de la Marina, sobre cessió de dades als jutges i tribunals

—Conveni, de 13 de desembre de 2002, entre l'Ajuntament de Palma i el Consell General del Poder Judicial, per a la consulta i impressió de dades patronals a través de les oficines judicials dels jutjats de Palma per incorporar la informació padronal als procediments judicials que ho requereixin.

PROTOCOL DE COORDINACIÓ ENTRE ELS ORDRES JURISDICCIONALS PENAL I CIVIL

—Addenda, de 17 de maig de 2001, al Conveni entre la Direcció General de Registres i el Notariat i la Direcció General de Trànsit, sobre interconnexió informàtica del Registre de Vehicles i el Registre de Béns Mobles, de 10 de maig de 2000.

—Conveni, de 10 de maig de 2000, entre la Direcció General de Trànsit i la Direcció General dels Registres i del Notariat, sobre interconnexió informàtica del Registre de Vehicles i el Registre de Béns Mobles.

—Conveni marc, de 14 de juliol de 1998, de col·laboració entre la Direcció General de Trànsit i el Consell General del Poder Judicial, sobre canalització i agilitació de les comunicacions.

—Conveni, de 27 de maig de 1998, de col·laboració entre el Consell General del Poder Judicial i el Ministeri d'Economia i Hisenda, en matèria de cessió d'informació tributària per l'Agència Estatal d'Administració Tributària a jutjats i tribunals.

5.4. Informació a la víctima

5.4.1. Oferiment d'accions: actuacions complementàries

Quan la víctima sol·licitant d'una ordre de protecció compareix en el jutjat d'instrucció en servei de guàrdia, la primera actuació ha de consistir a assegurar que se li ha proporcionat informació, en termes senzills i comprensibles, sobre l'ordre de protecció i els continguts de l'article 776 de la Llei d'enjudiciament criminal; en cas contrari, se li ha de subministrar aquesta informació. A continuació se li ha de preguntar si té la voluntat de sol·licitar mesures de naturalesa civil contingudes a l'apartat 7 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal. En els partits judicials on hi hagi oficina d'atenció a la víctima també s'ha de proporcionar informació sobre les seves funcions i la manera de posar-s'hi en contacte, per a la qual cosa se li pot entregar el corresponent fulletó o document explicatiu similar.

Si la víctima ha mostrat la intenció d'instar en l'audiència mesures civils, el jutjat ha de procedir de forma immediata, i en tot cas abans d'iniciar l'audiència, de la forma següent:

a) S'ha de preguntar a la víctima si hi ha algun procés civil anterior en què s'hagin adoptat mesures civils en relació amb la víctima o amb la seva família. En cas

afirmatiu, s'han de fer constar les dades concretes identificadores de l'esmentat procés.

b) També se li ha de preguntar si compareixerà a l'audiència assistida d'un advocat de lliure elecció. Si la resposta fos negativa, s'ha d'instar la designació d'ofici en aquells casos en què sigui procedent, d'acord amb l'ordenament jurídic, procedint d'acord amb l'article 6.3 de la Llei 1/1996, de 10 de gener, sobre assistència jurídica gratuïta, quan calgui per garantir la igualtat de les parts en el procés.

5.4.2. Notificació de la interlocutòria que decideix una ordre de protecció

Una vegada dictada la interlocutòria, el jutjat ha de notificar-la en forma ordinària a les parts i al Ministeri Fiscal.

En l'acte de notificació a la víctima d'una interlocutòria d'ordre de protecció que contingui mesures de naturalesa civil de l'apartat 7 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal, la víctima ha de ser informada amb claredat, utilitzant termes senzills i comprensibles, sobre els punts següents:

- a) El contingut de la interlocutòria i les característiques de les concretes mesures que ordeni.
- b) Que les mesures de caràcter civil contingudes en l'ordre de protecció tenen una vigència de 30 dies. Tot seguit se li ha d'explicar la resta del contingut del paràgraf 2n de l'apartat 7 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal.

Sense perjudici de la notificació de la interlocutòria realitzada en forma ordinària per l'òrgan judicial que dicti l'ordre de protecció, les actuacions descrites en el paràgraf anterior les ha de fer preferentment l'oficina d'atenció a la víctima en els

partits judicials i en l'horari on sigui operativa. En un altre cas, les haurà de fer el mateix jutjat que va dictar l'ordre de protecció.

L'òrgan judicial que dicti l'ordre de protecció ha de remetre a l'oficina d'atenció a la víctima, als partits en què n'hi hagi, una còpia de la resolució al més aviat possible. Tot això sense perjudici tant de la comunicació de la interlocutòria al punt corresponent establert als efectes de l'apartat 8 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal, com de la seva comunicació a la Policia Judicial.

Qualsevol modificació de la situació processal i penitenciària de l'agressor ha de ser comunicada a la víctima i a la Policia Judicial.

Sisè. LA PROTECCIÓ DE LA VÍCTIMA PER L'ORDRE JURISDICCIONAL CIVIL

6.1. Ratificació, modificació o aixecament de les mesures civils per part del jutjat de primera instància o de família

Com afirma l'article 544 *ter*.7.2 de la Llei d'enjudiciament criminal, les mesures de caràcter civil contingudes en l'ordre de protecció han de tenir una vigència de 30 dies. Si dins d'aquest termini fos incoat a instància de la víctima o del seu representant legal un procés de família davant de la jurisdicció civil, les mesures decidides han de romandre en vigor durant els 30 dies següents a la presentació de la demanda. En aquest punt, les mesures han de ser ratificades, modificades o deixades sense efecte pel jutge de primera instància corresponent.

Una vegada rebuda la demanda referida a la ratificació, modificació o aixecament de les mesures civils dictades en una ordre de protecció, el jutjat civil ha d'incoar el procediment cautelar previ o simultani al plet principal civil que correspongui.

6.2. Actuacions del jutjat civil o de família per a la protecció de les víctimes de violència domèstica

6.2.1. Paper de l'ordre jurisdiccional civil

Es reconeix el rellevant paper dels jutjats civils i de família per prevenir situacions violentes dins de la llar familiar, així com per contribuir a la protecció de les víctimes de violència domèstica.

6.2.2. Coneixement d'una situació de violència domèstica pel jutjat civil

Quan el jutge civil que coneix d'un procés de família té coneixement d'una possible situació de violència domèstica, ha d'actuar de la manera següent:

- a) Ha d'informar la víctima sobre els requisits, el contingut i la tramitació de l'ordre de protecció, així com de les dades i la forma de contactar amb l'oficina d'atenció la víctima del partit judicial, i l'hi ha de proporcionar, si escau, el formulari per sol·licitar l'esmentada ordre.
- b) Sense perjudici de les actuacions del jutjat civil que resultin conduents per aplicació de la Llei d'enjudiciament civil o de l'article 158 del Codi civil, el jutjat civil ha de remetre un testimoniatge de les actuacions rellevants al jutjat d'instrucció que conegui de la violència referida al concret nucli familiar, de conformitat amb les normes de repartiment adaptades a la Instrucció 3/2003, de 9 d'abril, del ple del Consell General del Poder Judicial.
- c) En qualsevol cas, el Ministeri Fiscal ha d'instar les actuacions corresponents a l'òrgan judicial penal.

Sense perjudici de la competència pròpia dels jutjats d'instrucció a l'empara de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal, quan la víctima presenti la

sol·licitud d'ordre de protecció en el jutjat civil que conegui de l'assumpte, s'ha de procedir de la manera següent:

- a) En aquests casos, l'òrgan judicial civil ha de remetre la sol·licitud de forma immediata al jutge d'instrucció en servei de guàrdia. Posteriorment, el jutjat d'instrucció corresponent ha de remetre al jutjat civil un testimoniatge de la resolució que decideixi sobre l'ordre de protecció sol·licitada, i de qualssevol altres resolucions que resultin rellevants, als efectes oportuns.
- b) En qualsevol cas, el jutjat civil pot adoptar mesures a l'empara de l'article 771.2 de la Llei d'enjudiciament civil, o dels articles 773 o 774 de la mateixa Llei.

Setè. COORDINACIÓ ENTRE ELS ÒRGANS JUDICIALS PENALS I CIVILS

Sense perjudici de les competències pròpies del Consell General del Poder Judicial i de la resta d'institucions que participen en la Comissió de Seguiment, en aquest apartat es contenen determinats criteris i principis que poden guiar l'activitat en aquest àmbit.

7.1. Modificació de mesures prèviament decidides per òrgan judicial civil

1. Amb caràcter general, i de conformitat amb l'apartat 7 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal, l'òrgan penal que dicti una ordre de protecció no pot modificar aquelles mesures de naturalesa civil que hagin estat prèviament adoptades per un òrgan de l'ordre jurisdiccional civil, sense perjudici de les conseqüències que les mesures penals, sempre preferents, puguin desplegar sobre aquelles mesures civils.

2. De conformitat amb el mateix apartat 7 de l'article 544 *ter* de la Llei d'enjudiciament criminal, el jutge penal que dicti una ordre de protecció pot

excepcionalment modificar o complementar les mesures adoptades pel jutge civil, per aplicació de l'article 158 del Codi civil i en benefici de l'interès del menor d'edat. En tot cas, l'òrgan penal ha de fer constar a la interlocutòria que les esmentades mesures tenen caràcter provisional i sense perjudici de la resolució que dicti l'òrgan judicial civil competent per conèixer de l'assumpte.

Si així ocorre, l'òrgan judicial que dicti l'ordre de protecció ha de remetre d'ofici a l'òrgan judicial civil que conegui de l'assumpte un testimoniatge de la sol·licitud d'ordre de protecció, de la interlocutòria d'ordre de protecció, de la diligència de notificació de la interlocutòria a la víctima amb indicació del dia en què va tenir lloc i de qualsevol altre aspecte que consideri necessari, amb un signe distintiu clarament visible amb l'expressió "Urgent: violència domèstica".

L'esmentat testimoniatge ha de ser rebut a l'òrgan civil dins del dia hàbil següent al dia en què es va dictar la interlocutòria de protecció. Quan això resulti impossible, ja sigui perquè el jutjat està en un altre partit judicial o per altres circumstàncies concurrents, l'òrgan penal l'ha de remetre en qualsevol cas per fax o per via telemàtica, sense perjudici d'enviar, així mateix, el testimoniatge per via ordinària.

3. Una vegada rebut el testimoniatge per l'òrgan judicial civil que conegui de l'assumpte, el següent dia hàbil ho posarà en coneixement de les parts i del Ministeri Fiscal, que podran instar les actuacions processals que considerin oportunes, sense perjudici de la pròpia actuació d'ofici per part de l'òrgan civil, de conformitat amb l'article 158 del Codi civil.

7.2. Inexistència de procés civil anterior

1. La demanda en què se sol·licita la ratificació, la modificació o l'aixecament de les mesures civils pot presentar-se al deganat o un altre servei comú creat per agilitar la tramitació dels judicis civils.

2. En aquells partits judicials en què hi hagi jutjats de primera instància i instrucció, les normes de repartiment poden atribuir la competència per a la ratificació, la modificació o l'aixecament de les mesures civils al jutjat que va dictar l'ordre de protecció en trobar-se en servei de guàrdia.
3. El deganat, així com el servei comú que pugui crear-se per agilitar la tramitació dels judicis civils, ha de practicar de forma urgent i preferent les actuacions en relació amb aquest tipus d'afers. En el procediment ha de figurar un signe distintiu clarament visible amb l'expressió "Urgent: violència domèstica".
4. Els jutges civils han de donar preferència a la tramitació d'aquests assumptes, amb l'estricta submissió als terminis previstos per la legislació.
5. La Comissió de Seguiment de la Implantació de l'Ordre de Protecció pot ser escoltada en relació amb l'adopció de la normativa de desenvolupament d'aquells instruments legals que puguin establir-se per agilitar la tramitació dels procediments civils.

Vuitè. DESENVOLUPAMENT PER INSTRUMENTS JURÍDICS I PROTOCOLS DE COL-LABORACIÓ

Els principis i criteris recollits en aquest Protocol poden ser desenvolupats per instruments jurídics emanats per cada una de les institucions i administracions públiques dins del seu respectiu àmbit de competències.

Així mateix, en cada partit judicial, o bé en l'àmbit provincial o de la comunitat autònoma, es poden establir protocols de col·laboració destinats a millorar l'aplicació de l'ordre de protecció en els quals participin les respectives juntes de jutges representades pel jutge degà, les entitats enumerades en l'article 47.4.1 del Reglament del Consell General del Poder Judicial 5/1995, de 7 de juny, així com

PROTOCOL DE COORDINACIÓ ENTRE ELS ORDRES JURISDICCIONALS PENAL I CIVIL

els organismes públics encarregats dels serveis socials o de la salut dels ciutadans, tot això dins del marc dels criteris establerts en aquest Protocol.